

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag Journalnummer Kontor

1 400.C.2-0 EU-sekr. 28. november 2000

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Erhvervsministeriets notat vedr. INTERREG III A- og III B-programmer for 2000-2006.

24. november 2000

Sag 1999-149/7009-4

NBH/EFS

EM0327

INTERREG III A- og III B-programmer for 2000-2006

Baggrund og indhold

Programmerne er meget omfangsrige, hvorfor der kun er et eksemplar til gennemsyn i Folketingets Europaudvalgs sekretariat.

Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 af 21. juni 1999 om vedtagelse af generelle bestemmelser for strukturfondene fastlægger, at 5,35 % af de samlede strukturfondsmidler anvendes til finansiering af fælles-skabsinitiativer.

Fællesskabsinitiativerne omfatter:

- ? grænseoverskridende, tværnationalt og tværregionalt samarbejde (INTERREG);
- ? revitalisering af kriseramte byer (URBAN);
- ? udvikling af landdistrikterne (LEADER);
- ? bekæmpelse af forskelsbehandling i forbindelse med adgangen til arbejdsmarkedet (EQUAL).

Rammerne for INTERREG III er skitseret i et sæt retningslinjer, som EU-kommissionen vedtog den 28. april 2000, og som blev offentliggjort i EF-Tidende den 23. maj 2000. Programudkast skal fremsendes til Kom-missionen senest 6 måneder efter offentliggørelsen i EF-Tidende. Af retningslinjerne fremgår det, at der findes 3 typer af INTERREG III-samarbejde:

1. INTERREG III A - grænseoverskridende samarbejde.

Målsætningen for denne del af INTERREG er at fremme en integreret regionaludvikling mellem naboregioner ved grænser, herunder ydre grænser og visse farvandsgrænser. Grænseoverskridende samarbejde mellem nabomyndigheder skal medvirke til at oprette grænseover-skridende økonomiske og sociale centre via fælles strategier for bæredygtig regionaludvikling.

2. INTERREG III B - tværnationalt samarbejde om fysisk planlægning.

Målsætningen for denne del af INTERREG er at medvirke til en harmonisk fysisk integration i hele Fællesskabet. Tværnationalt samarbejde mellem national-, regional- og lokalmyndigheder har til formål at fremme en højere grad af fysisk integration af større grupper af europæiske regioner med henblik på at opnå en bæredygtig, harmonisk og afbalanceret udvikling inden for Fællesskabet og en bedre fysisk integration med ansøgløserlandene og andre nabolande.

3. INTERREG III C – tværregionalt samarbejde.

Målsætningen for denne del af INTERREG er at forbedre regional-udviklings- og samhørighedspolitikker og –teknikker via tværnationalt/tværregionalt samarbejde, herunder via etablering af netværk for regioner med udviklingsefterslæb og regioner under omstilling.

INTERREG IIIC vil blive behandlet ved en senere lejlighed.

Specialudvalget for Industri- og Regionalpolitik blev i februar 2000 hørt for så vidt angår fordelingen af de danske INTERREG III-midler mellem de tre typer INTERREG-programmer.

Efter offentliggørelsen af Kommissionens retningslinjer i maj 2000 blev de udpegede danske INTERREG III A-områder anmodet om at udarbejde programudkast i samarbejde med de relevante støtteberettigede områder i henholdsvis Sverige og Tyskland.

Som ved gennemførelsen af INTERREG II C har Miljø- og Energiministeriet i forbindelse med udarbejdelsen af programudkastene for INTERREG III B-programmerne fra dansk side varetaget den overordnede koordinering af programudkastenes faglige indhold, mens Erhvervs-fremme Styrelsen har taget sig af de dele, der vedrører administrationen af programmerne.

1.1 INTERREG-områderne 1994-1999

Under INTERREG II A, der omfatter grænseoverskridende samarbejde, deltager Danmark i følgende 5 programmer: Sønderjyllands amt – Slesvig; Fyns amt – Kielregionen; Storstrøms amt – Ostholstein; Hovedstadsregionen – Skåne og Bornholms amt – Baltikum.

Under INTERREG II C (1996-1999), der omfatter tværnationalt samarbejde om fysisk planlægning, deltager Danmark i følgende 2 programmer: Østersøprogrammet og Nordsøprogrammet

1.2 INTERREG-områderne 2000-2006

De danske områder, som er omfattet af INTERREG III, svarer med nogle mindre ændringer til områderne, som var omfattet af det for-udgående INTERREG II. Interreg II A DK-SV omfattede tidligere alene Frederiksborg amt, Københavns amt, Frederiksberg kommune og Københavns kommune, mens hele Hovedstadsregionen (inklusive Roskilde amt) er omfattet af INTERREG III A. Hertil kommer, at hele Danmark er omfattet af både Østersø- og Nordsø-programmerne under INTERREG III. Hermed er der tale om en geografisk udvidelse i forhold til perioden 1996-1999.

1.3 EU-midler til INTERREG

For perioden 2000-2006 har Kommissionen besluttet, at Danmark vejledende fra Regionalfonden har 34 mio. EURO til rådighed under fællesskabsinitiativet INTERREG. Beløbet til Interreg for perioden 1994-1999 var 22 mio. EURO.

Nedenstående fordeling af INTERREG-midlerne, som Danmark har fået stillet til rådighed, blev efter høring af Udvalget meddelt de berørte regioner. Fordelingen er, inden for fordelingsnøglen som er angivet i Kommissionens retningslinjer,

fastlagt ud fra at de danske INTERREG-områder skulle have nogenlunde samme beløb til rådighed per år som hidtil. Der er med fordelingen tillige taget hensyn til, at de danske beløb til INTERREG III A – inden for rammerne af det samlede beløb der er afsat til Danmark – skulle matche beløbene, der afsættes fra svensk og tysk side.

Fordelingen af danske INTERREG-midler i 1999-priser for 2000-2006:

INTERREG III A

INTERREG III A DK-TY 12 mio. EURO

INTERREG III A DK-SV 12 mio. EURO

INTERREG III B

INTERREG III B-Østersøen 5 mio. EURO

INTERREG III B-Nordsøen 3 mio. EURO

INTERREG III C 2 mio. EURO

I alt 34 mio. EURO

Midlerne til INTERREG vil blive indekseret. Fordelingen af midlerne som bliver til rådighed som følge af indekseringen for perioden 2000-2003 vil blive tillagt ovenstående beløb forholdsmæssigt. Midlerne for perioden 2004-2006 vil blive besluttet af Erhvervsfremme Styrelsen når beløbene foreligger.

1.4 Programforslagenes indhold

Samtlige programudkast består i henhold til Kommissionens retnings-linjer af en socioøkonomisk redegørelse, en SWOT-analyse samt en beskrivelse af strategi, mål, prioriteter, finansielle fordelinger og ad-ministrativt set-up for programgennemførelsen.

Inden for målsætningerne for henholdsvis INTERREG IIIA og IIIB er der i de seks forslag til programmer fastlagt de felter, som vil blive prioriteret i de enkelte programmer. Prioriteterne er formuleret på baggrund af en socioøkonomisk analyse samt Fællesskabets og de nationale mål for udviklingen.

Prioriteterne i de tre dansk-tyske INTERREG III A-programmer er næsten enslydende:

- Erhverv, forskning, turisme og kultur
- Natur, miljø og energi
- Uddannelse, socialområdet, sundhed og arbejdsmarked
- Grænseoverskridende strukturer
- Teknisk bistand

Prioriteterne i det dansk-svenske INTERREG III A-program er:

- Udvikling og forbedring af administrative og fysiske strukturer
- Udvikling af en økonomisk og social funktionel region
- Udvikling af samhørighed og attraktionskraft
- Teknisk bistand

I INTERREG III B-programmet for Østersøen er følgende felter prioriteret:

- Promotion of spatial development approaches and actions for specific territories and sectors
- Promotion of territorial structures supporting sustainable Baltic Sea Region-development

- Promotion of institution building, strengthening transnational spatial development

- Technical assistance

I INTERREG III B-programmet for Nordsøen er følgende felter prioriteret:

- Transnational Spatial Development Strategies and Actions for Rural and Maritime Systems in the North Sea Region

- Efficient and Sustainable Transport and Communication and Improved Access to the Information Society

- Sustainable Management of the Environment, Natural Resources and Cultural Heritage

- Water Management

- Technical assistance

I et programtillæg til hvert af programforslagene vil de konkrete foranstaltninger blive mere detaljeret fastlagt. Tillæggene skal godkendes af programmernes overvågningsudvalg og alene sendes til orientering til Kommissionen. Kommissionens beslutning om at medfinansiere programmerne sker på finansielt niveau alene på grundlag af en fordeling på prioritetsniveau.

Som det ses, er der i INTERREG III A-programmerne valgt at give mulighed for at støtte grænseoverskridende projekter indenfor et bredt felt af områder som erhverv, arbejdsmarked, kultur og administrative strukturer. Inden for INTERREG III B-formålet sigter de to INTERREG III B-programmer også ganske bredt.

De brede satsninger ligger indenfor de prioriterede områder, der er angivet i Kommissionens retningslinier. Rådets generelle strukturforordning 1260/1999 giver mulighed for at udstrække Regionalfondens anvendelsesområde i et fællesskabsinitiativ som INTERREG til også at omfatte de øvrige strukturfondes anvendelsesområder.

1.5. Programgennemførelse: Administrative strukturer

I Kommissionens retningslinier for INTERREG angives det, at programforslagene skal indeholde bestemmelser for gennemførelsen af programmerne. De fælles strukturer for samarbejde skal under hensyntagen til nationale lovgivning være:

? Forvaltningsmyndighed

? Betalingsmyndighed, om nødvendigt med subsidiære betalingsmyndigheder

? Fælles teknisk sekretariat, uden at forvaltningsmyndighedens ansvar herved indskrænkes

? Overvågningsudvalg for hele programmet

? Styringsudvalg, der forestår den fælles udvælgelse af projekter, som skal støttes under programmet

1.5.1 INTERREG III A

For de fire INTERREG III A-programmer med dansk deltagelse nedsættes der fælles grænseoverskridende overvågningsudvalg og styringsudvalg. I overvågningsudvalgene deltager fra begge sider af grænsen repræsentanter fra national og regional side med Kommissionen som observatør. I styringsudvalgene deltager fra begge sider af grænsen repræsentanter fra regional side. Kompetencen til at træffe beslutninger om tilsagn til projekter under programmerne ligger således i disse grænseoverskridende regionale udvalg.

Opgaverne som forvaltnings- og betalingsmyndighed løses i de tre dansk-tyske programmer af henholdsvis Sønderjyllands amt, Fyns amt, Storstrøms amt og disses regionale samarbejdspartnere på den tyske side af grænsen. Opgaverne som forvaltningsmyndighed for det dansk-svenske program påtænkes løst af Hovedstadens Udviklingsråd (HUR), mens betalingsmyndighedsopgaverne påtænkes varetaget af HUR og det svenske NUTEK.

Det tekniske sekretariat i de dansk-tyske programmer er ligeledes placeret hos de berørte danske amtskommuner i et samarbejde med de regionale samarbejdspartnere på den tyske side af grænsen. I det dansk-svenske program tænkes sekretariatsopgaverne løst af Øresundskomiteéns sekretariat.

Erhvervsfremme Styrelsen vil indgå aftaler med Sønderjyllands amt, Fyns amt, Storstrøms amt og HUR, der bemyndiger disse myndigheder til at fungere som forvaltnings- og betalingsmyndighed. Aftalerne som styrelsen indgår omfatter de regionalfondsmidler, hvor der fra støtteberettigede danske regioner er tilskudsmodtagere, som bærer det retlige og finansielle ansvar over for amtet/HUR.

Aftalerne skal sikre, at programmerne gennemføres inden for rammerne af lov nr. 1202 om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond med senere ændringer jfr. lovbekendtgørelse nr. 819 af 31. august 2000 med tilhørende bekendtgørelser om henholdsvis ansvar og kompetencefordeling i forbindelse med administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og om regnskab og revision m.v.

1.5.2 INTERREG III B

For de to INTERREG III B-programmer med dansk deltagelse nedsættes der ligeledes grænseoverskridende overvågningsudvalg og styreudvalg med national og regional deltagelse fra de omfattede lande.

Forvaltnings- og betalingsmyndighedsopgaverne tænkes løst for INTERREG-Østersøen af Investitionsbank Schleswig-Holsteins afdeling i Rostock og for INTERREG-Nordsøen af et internationalt sekretariat placeret i Viborg amt. De to enheder er samtidig programsekretariat for hvert af de to programmer.

I de to INTERREG III B-programmer er det fortsat myndighederne med ansvar for Regionalfonden i de enkelte medlemsstater (for Danmark er det Erhvervsfremme Styrelsen), der har kompetence som forvaltnings- og betalingsmyndighed.

Erhvervsfremme Styrelsen vil indgå aftaler med Investitionsbank og det internationale sekretariat i Viborg om de forvaltnings- og betalingsmyndighedsopgaver, som disse skal løse for styrelsen.

Aftalerne skal sikre, at programmerne gennemføres inden for rammerne af lov nr. 1202 om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond med senere ændringer jfr. lovbekendtgørelse nr. 819 af 31. august 2000 med tilhørende bekendtgørelser om henholdsvis ansvar og kompetencefordeling i forbindelse med administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og om regnskab og revision m.v.

Gældende dansk ret

Administrationen af regionalfondsmidler til Danmark er reguleret ved lov nr. 1202 om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond med senere ændringer jfr. lovbekendtgørelse nr. 819 af 31. august 2000. Erhvervsministeren er den øverste ansvarlige for administrationen af Regionalfonden i Danmark. Erhvervsministeren har delegeret sin kompetence til Erhvervsfremme Styrelsen, jfr. bekendtgørelse nr. 881 af 21. september 2000.

Høring

Specialudvalget for industri- og regionalpolitik blev i februar 2000 hørt om fordelingen på programmer af de INTERREG III-midler, der for perioden 2000-2006 er tildelt Danmark. I forlængelse heraf er forslagene til de 4 INTERREG III A- og 2 INTERREG III B-programmer udarbejdet. Nærværende notat skal ses som en opfølgning på den tidligere høring. Udarbejdelsen af programmerne er fra dansk side sket med inddragelse af berørte nationale og regionale interessenter.

Det dansk-svenske INTERREG III A-program har været til høring i Øresundskomiteen og har endvidere været til offentlig høring i forbindelse med en konference afholdt af Øresundskomiteen den 26. september 2000 i Malmö.

De dansk-tyske INTERREG III A-programmer har været til høring i de gamle overvågningsudvalg for INTERREG II A, herunder Arbejdsmarkedsstyrelsen og arbejdsmarkedets parter.

Udkast til de to forslag til INTERREG III B-programmer, der alene foreligger på engelsk, har været i høring i en bred kreds af interesserede parter, herunder ministerier, Amtrådsforeningen mv.

Notatet har været sendt til skriftlig høring i Specialudvalget for Industri- og Regionalpolitik, herunder Amtrådsforeningen og Kommunernes Landsforening, med anmodning om bemærkninger senest mandag den 20. november 2000.

Der er ikke indkommet bemærkninger.

Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Lov 1202 om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond med senere ændringer giver erhvervsministeren, jfr. § 8 a, stk. 3, mulighed for at bemyndige amtskommunale og kommunale myndigheder til helt eller delvist at fungere som administrationsmyndighed under INTERREG III A.

Anvendelse af HUR, der er en tværkommunal myndighed, som administrationsmyndighed for det dansk-svenske INTERREG III A-program forudsætter vedtagelsen af en tilføjelse til lovens § 8a, stk. 3, således at også HUR bemyndiges til at fungere som administrationsmyndighed (forvaltnings- og betalingsmyndighed). Det planlægges således at fremsætte ændringsforslag til ovenstående lov i løbet af foråret 2001.

Som for den foregående periode under INTERREG II har gennemførelsen af INTERREG III ingen umiddelbare statsfinansielle konsekvenser. Regionalfondens finansiering af programmerne skal medfinansieres af et tilsvarende beløb fra medlemsstaterne. Beløbet ventes fra dansk side tilvejebragt med offentlige regionale og lokale midler, eller ved anvendelse af eksisterende finanslovsmidler. Erhvervsministeriets konto på finansloven til medfinansiering af regionalfondsmidler tækkes for så vidt angår INTERREG alene anvendt til den danske medfinansiering af INTERREG III B-programmernes foranstaltning om teknisk assistance (sekretariat, evaluering mv.).

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Gennemførelsen af INTERREG-programmerne har til formål at lette samarbejdet på tværs af grænserne og dermed bl.a. skabe et grundlag for en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne samt bidrage til øget integration i de pågældende grænseområder.

Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.